

VIVA^{CELL} MTS

TUESDAY
JULY 12
2016

DAY

3

DAILY օրվաթերթ

Someone Else's Shoes

Ուրիշի կոշիկներում

■ ԱՆԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԶԱՌՈՐԴ ԴԱՐԸ
■ ԴԱՆԵՍԱՐՔԱՅԻ ԱՐՔԱՆԵՐԸ
■ ԽՈՐՏԱԿԿԵԼՈՎ ՀԱՐՅԵՐԻ ՄԵՋ
էջ 3

■ ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԽԱՂԵՐԸ
■ ՏԱՆԸ, ԲԱՅՑ ՏԵՂԱԳԱՆԿԱԾ
■ ԿՈՂՈՊՏԿԱԾ ՊԱՐՏԵԶԸ
էջ 4

Ֆրեդ Զելեմեն

ՀԱՐՏԱԶՐՈՒՅՑ էջ/p. 5 INTERVIEW

Fred Kelemen

■ A GARDEN PICKED CLEAN
■ AT HOME IN DISPLACEMENT
■ THE GAME OF JUSTICE
p. 6

■ GREAT DANES
■ SILENCE FOR KIAROSTAMI
■ TREASURING PARAJANOV
p. 7

ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ԿԱՊՈՒՅՑ ԴԱՆԼԻՑ
MOSCOW CINEMA, BLUE HALL

12.07

10:00	Լուսավորյալների երկիրը /նեմ.՝ Պիտեր - Յան Դը Պյու The Land of the Enlightened /dir. Pieter-Jan De Pue	Bel/Irl/Nld/Deu/Afg, 87' FC	Lang.: English/Russian/ Farsi/Pashtu/Uzbek/Waghi/ Khyrgyz Subt.: English and Armenian
12:00	Դատախազը, դատապաշտպանը, հայրը և որդին /նեմ.՝ Իգլիկա Տրիֆոնովա The Prosecutor The Defender The Father and The Son /dir. Igljika Trifonova	Bgr/Nld/Swe, 105' FC	Lang.: Bosnian/English/ Swedish Subt.: English and Armenian
14:00	Չափից /նեմ.՝ Միա Հանսեն-Լյովե Things to Come /dir. Mia Hansen-Løve	Fra/Deu, 100' FC	Lang.: French/English/German Subt.: English and Armenian
16:00	Փոթորիկ /նեմ.՝ Դերեք Ջարման The Tempest /dir. Derek Jarman	UK, 92' SH	Lang.: English Subt.: Armenian
18:00	Լուսավորյալների երկիրը /նեմ.՝ Պիտեր - Յան Դը Պյու The Land of the Enlightened /dir. Pieter-Jan De Pue	Bel/Irl/Nld/Deu/Afg, 87' FC	Lang.: English/Russian/ Farsi/Pashtu/Uzbek/Waghi/ Khyrgyz Subt.: English and Armenian
20:00	Փոշու շոր /նեմ.՝ Սիու Օզթյուրք Dust Cloth /dir. Ahu Öztürk	Tur, 98' FC	Lang.: Turkish/Kurdish Subt.: English and Armenian
22:00	Բուլիթ /նեմ.՝ Փիթեր Յեյթս Bullitt /dir. Peter Yates	USA, 114' R	Lang.: English Subt.: Armenian

ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ԿԱՐՄԻՐ ԴԱՆԼԻՑ
MOSCOW CINEMA, RED HALL

10:00	Իմ աշխարհը /նեմ.՝ Ալբերտ Սարգսյան My World /dir. Albert Sargsyan	Arm, 21' AP	Lang.: Armenian Subt.: English
	Փարիզ-Երևան /նեմ.՝ Նորա Մարտիրոսյան Paris-Yerevan /dir. Nora Martirosyan	Fra, 33' AP	Lang.: French Subt.: English and Armenian
	Սխտորաշեն /նեմ.՝ Գարեգին Պապոյան Skhtorashen /dir. Garegin Papoyan	Arm, 19' AP	Lang.: Armenian Subt.: English
12:00	Այդ ամբողջ ջենը /նեմ.՝ Ալեքսանդր Անդրանիկյան All That Jam /dir. Alexander Andranikian	Rus, 92' AP	Lang.: Russian Subt.: English and Armenian
14:00	Պատերազմ /նեմ.՝ Թոբիաս Լինդհոլմ A War /dir. Tobias Lindholm	Dnk, 115' DNC	Lang.: Danish Subt.: English and Armenian
16:30	24 շաբաթ /նեմ.՝ Աննե Ջոհրա Բերախեր 24 Weeks /dir. Anne Zohra Berrached	Deu, 102' GFD	Lang.: German Subt.: English and Armenian
19:00	Վերջին բնակիչը /նեմ.՝ Ջիվան Ավետիսյան The Last Inhabitant /dir. Jivan Avetisyan	Arm/Ltu/Swe/Lbn/USA, 82' AP	Lang.: Armenian/Azerbaijani/ Russian Subt.: English and Armenian
21:00	Հանդես գյուղական երիտասարդության մասին ձմռանը /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ Newsreel of Village Youth, in Winter /dir. Želimir Žilnik	Yug, 17' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Փոքրիկ պիոներները /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ Little Pioneers /dir. Želimir Žilnik	Yug, 18' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Գործազուրկները /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ The Unemployed /dir. Želimir Žilnik	Yug, 13' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Հունիսյան խոտվայր /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ June Turmoil /dir. Želimir Žilnik	Yug, 10' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Սև ֆիլմ /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ Black Film /dir. Želimir Žilnik	Yug, 14' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Յազակի ապստամբությունը /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ Uprising in Jazak /dir. Želimir Žilnik	Yug, 18' R	Lang.: Serbian Subt.: English and Armenian
	Հաշվառում /նեմ.՝ Ժելիմիր Չիլնիկ Inventory /dir. Želimir Žilnik	Deu, 9' R	Lang.: Turkish/German/ Serbo-Croatian/Greek/Italian Subt.: English and Armenian

ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ՓՈՔՐ ԴԱՆԼԻՑ 1
MOSCOW CINEMA, SMALL HALL 1

10:00	Վերադարձած մարդը /նեմ.՝ Մահդի Ֆլեյֆել A Man Returned /dir. Mahdi Fleifel	UK/Dnk/Nld/Lbn, 30' DC	Lang.: Arabic Subt.: English and Armenian
	Բնակավայր. անձնական նոթեր /նեմ.՝ Էմիլիանո Դանտե Habitat - Personal Notes /dir. Emiliano Dante	Ita, 55' DC	Lang.: Italian Subt.: English and Armenian

12:00	Օլմոն և ճայր /նեմ.՝ Պետրա Կոստա, Լեա Գլոբ Olmo & the Seagull /dir. Petra Costa, Lea Glob	Dnk/Bra/Prt/Fra/Ita, 82' DC	Lang.: French/English Subt.: English and Armenian
14:00	Դոն Ջուան /նեմ.՝ Եժի Սլադկովսկի Don Juan /dir. Jerzy Stankowski	Swe/FIN, 92' DC	Lang.: Russian Subt.: English and Armenian
16:00	Հայր /նեմ.՝ Հարություն Խաչատրյան The Armenian /dir. Harutyun Khachatryan	Arm, 30' SS	Lang.: Armenian Subt.: English
18:00	Բնակավայր. անձնական նոթեր /նեմ.՝ Էմիլիանո Դանտե Habitat - Personal Notes /dir. Emiliano Dante	Ita, 55' DC	Lang.: Italian Subt.: English and Armenian
	Վերադարձած մարդը /նեմ.՝ Մահդի Ֆլեյֆել A Man Returned /dir. Mahdi Fleifel	UK/Dnk/Nld/Lbn, 30' DC	Lang.: Arabic Subt.: English and Armenian
20:00	Փարիզ-Երևան /նեմ.՝ Նորա Մարտիրոսյան Paris-Yerevan /dir. Nora Martirosyan	Fra, 33' AP	Lang.: French Subt.: English and Armenian
	Իմ աշխարհը /նեմ.՝ Ալբերտ Սարգսյան My World /dir. Albert Sargsyan	Arm, 21' AP	Lang.: Armenian Subt.: English
21:30	Բալկանյան դաշնամուր /նեմ.՝ Գևորգ Ասլանյան Balkan Royal /dir. Kevork Aslanyan	Bgr, 20' AP	Lang.: Bulgarian Subt.: English and Armenian
	Բրավո /նեմ.՝ Էվելինա Բարսեղյան Bravoman /dir. Evelina Barsegian	Rus, 18' AP	Lang.: Russian Subt.: English and Armenian

ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ՓՈՔՐ ԴԱՆԼԻՑ 2
MOSCOW CINEMA, SMALL HALL 2

13:00	Սպանություն /նեմ.՝ Խավիեր Ռեբոլո, Ալվար Գորդեյուելա Txarriboda /dir. Javier Rebollo, Alvar Gordejuela	Esp, 94' BNC	Lang.: Basque Subt.: English and Armenian
15:00	Ձմեռային մեղեդի /նեմ.՝ Աշոտ Մկրտչյան Winter Melody /dir. Ashot Mkrtchyan	Arm, 7' «25»	Lang.: Armenian Subt.: English
	Բաց երկնքի տակ /նեմ.՝ Արման Երիցյան Under the Open Sky /dir. Arman Yeritsyan	Arm, 47' «25»	Lang.: Russian Subt.: English
16:30	Տեր ողորմյա /նեմ.՝ Վիգեն Չալոյրայան God Have Mercy /dir. Vigen Chaldranian	Arm, 101' «25»	Lang.: Armenian Subt.: English
18:30	Այդ ես չեմ /նեմ.՝ Մարիա Սահակյան I am Going to Change My Name /dir. Maria Sahakyan	Arm/Deu, 103' «25»	Lang.: Armenian Subt.: English
20:30	Մակբեթ /նեմ.՝ Ռոման Պոլանսկի Macbeth /dir. Roman Polanski	UK/USA, 140' SH	Lang.: English Subt.: Armenian

ՄԻՆԵՄԱ ՄՈՒՐ
CINEMA STAR

18:00	Լուս սիրտը /նեմ.՝ Բիլե Աուգուստ Silent Heart /dir. Bille August	Dnk, 98' DNC	Lang.: Danish Subt.: English and Armenian
20:00	Լիր արքա /նեմ.՝ Փիթեր Բրուք King Lear /dir. Peter Brook	UK/Dnk, 137' SH	Lang.: English Subt.: Armenian

ԿԻՆՈՊԱՐԿ
KINOPARK

18:30	Որս /նեմ.՝ Թոմաս Վինտերբերգ The Hunt /dir. Thomas Vinterberg	Dnk, 11' DNC	Lang.: Danish Subt.: English and Armenian
20:30	Աշուն առանց Բեռլինի /նեմ.՝ Լարա Իզագիրե Autumn Without Berlin /dir. Lara Izagirre	Esp, 100' BNC	Lang.: Spanish Subt.: English and Armenian

ՇԵՆԻԿ ՄԱՆՅԱՆ ԱՆՎԱՆ ԿԻՆՈԴԵՐԱՍԱՆԻ ԹԱՏՐՈՆ
HENRIK MALYAN THEATRE OF CINEMA ARTISTS

16:00	Թևակորդ /նեմ.՝ Դանիել Տանիելյան The Winged One /dir. Daniel Tanielian	Arm, 25' FV	Lang.: Armenian Subt.: English
16:30	Նախնիների անհետացող սովերները /նեմ.՝ Մարիամ Օհանյան Dissolving Shadows of Ancestors /dir. Mariam Ohanyan	Arm, 30' FV	Lang.: Armenian Subt.: English
17:00	Աստ-Հայաստան /նեմ.՝ Կամիլա Կամնազարովա Accent-Armenia /dir. Kamila Kamnazarova	Kaz, 15' FV	Lang.: English Subt.: no subtitles
17:30	Աշխարհագրություններ /նեմ.՝ Ծաղիկ Արզումանյան Geographies /dir. Chaghig Arzumanyan	Leb, 72' FV	Lang.: Armenian Subt.: English
19:00	Տախտակ հրեշտակներ. Ռոման Բալայան /նեմ.՝ Սամո Սպիունի Hovering Angels: Roman Balayan /dir. Samo Spuni	Arm, 53' FV	Lang.: Armenian Subt.: no subtitles

ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ԳԻՇԵՐՆԵՐ ՊՈԴՈՍՅԱՆ ԱՅԳԻՆԵՐՈՍ
YEREVAN NIGHTS AT POGHOSYAN GARDENS

21:00	Պրոսպերոյի գրքերը /նեմ.՝ Փիթեր Գրինոուեյ Prospero's Books /dir. Peter Greenaway	UK/Nld/Fra/Ita/Jpn, 122' SH	Lang.: English Subt.: Armenian
-------	---	-----------------------------	-----------------------------------

GOLDEN APRICOT DAILY

Խմբագիրներ՝ Յուրի Բրուսիլով, Արթուր Վարդիկյան
Նշարարներ՝ Մարիկա Նյուդորփ, Հուգո Էմերզալ
Հեղինակներ՝ Կարեն Ավետիսյան, Սիրանուշ Գապայան, Սեդ Կիրակոսյան, Բաֆֆի Մովսիսյան
Լուսանկարիչ՝ Մանե Հովհաննիսյան
Սրբագրիչ՝ Մարինե Վարդանյան

Թարգմանիչներ՝ Անահիտ Ներսիսյան, Ջարուհի Մախարյան
Գիգաներ՝ Գայանե Գրիգորյան
Հեռակա խորհրդատու՝ Պիտեր վան Բյուրեն
Տպագրված է «ՆՏ Հոլինգ» ՍՊԸ-ում

Editors: Joost Broeren & Artur Vardikyan
Staff: Maricke Nieuwdorp, Hugo Emmerzael
Contributors: Karen Avetisyan

Photographer: Mane Hovhannissyan
Design: Gayane Grigoryan
Backstage General Adviser: Peter van Buuren
Printer: "NT Holding" Ltd.

ԱՆՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՔՆՈՒՐԳ ԴԱՐԸ

Երևի Վարդան Գրիգորյանի միջազգային ծանայան արժանացած «Մարդկանց պատմություն պատերազմի և խաղաղության օրերից» լիամետրաժ վավերագրական ֆիլմով բացվեց «Չայ կինո. նոր ժամանակներ» կինոօրացիոնը՝ նվիրված Հայաստանի Հանրապետության անկախության 25-ամյակին: Խորհրդային համակարգի փլուզումով նոր՝ բեկումնային դարաշրջան սկսվեց հայ իրականության մեջ: Պատմաքաղաքական և հասարակական ահաբեկի իրադարձությունների համապատկերում հատկապես կինոն պետք է բանավեճի մեջ մտնել իր անցյալի հետ՝ նաև արտահայտելու համար ժողովրդի փոխված գիտակցությունն ու ինքնությունը:

«Տեր, ողորմես»

Հրանտ Հակոբյանի «Մոնթրե» վավերագրական կինոնկարը նվիրված է Վարապետյան ազատամարտի մեծամասն հերոս Մոնթրեին, իսկ Տիգրան Խաչատրյանի «Մտացված փետրվար» վավերագրական ֆիլմն ստեղծված է Վարապետյան շարժման առաջին օրերին Ջավեն Խաչիկյանի արած լուսանկարների հիման վրա: Գրիգոր Հարությունյանի «Կայացում» կատուցված է մեծածավալ փաստագրական նյութից և ընդգրկում է անկախության համար մղվող պայքարով անցնող այս ժողովրդի ճանապարհը: Արմեն Խաչատրյանի «Իմ սահմանը» պատմում է սահմանամերձ գյուղերից մեկում հակառակորդի հաճախակի կրակոցների տակ շարունակվող մեր հայրենակիցների անկում կյանքի և այդ սահմանը պահող զինծառայողների մասին:

Կայունիկ 90-ականների ցուրտ և մութ տարիներին, սակայն գտել էին մարդկային ջերմություն: Ծրագրում տեղ են գտել ևս երկու լիամետրաժ վավերագրական կինոնկար՝ Էդգար Բաղդասարյանի «Սուրբ ծեսերի երկիրը», որ նվիրված է Հայաստանի քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակին և Հարություն Խաչատրյանի՝ վերջերս նկարահանած «Փակոթի» ֆիլմը, որի հերոսի կյանքին մոտ երկու տասնամյակ հետևելով՝ ռեժիսորը ստեղծել է մեր ժամանակների ամենակենդանու խնդիրներից մեկին՝ արտագաղթի անդրադարձող անկեղծ ֆիլմ-խորհրդածություն:

Խաղաղության ֆիլմերի ցանկում տեղ են գտել Ալբերտ Մկրտչյանի «Ուրախ ավտոբուս» տրագիկոմիան՝ նվիրված երկրաշարժից ավերված Գյումրուն ու քրոջ՝ հուճուրդ կրողը ընկալելուն: Միքայել Դովլաթյանի «Լաբիրինթոս» ֆիլմը՝ ֆանտաստիկա է, որ պատկերում է փոփոխված ժամանակների հարստու լաբիրինթոսում մտնելու, կարծես ուրվականներ դարձած մարդկանց դեգերումները, Նատալյա Բելյախովայի և Միքայել Դովլաթյանի «Եթե բոլորը» կինոնկարը, որ տրագիկոմիկական եղանակով պատմում է Արցախյան պատերազմի հետևանքների և ազատամարտիկների մեթոդային կյանքի մասին:

Այն: Վիզել Չաղրամյանի «Տեր, ողորմես» և Ստյոբն Բարաթյանի «Ժամանակ» ֆիլմերի հերոսները արվեստագետներ են, ովքեր մեր օրերում չեն կարողանում գտնել իրենց արժանի տեղը: Արսեն և Նարինե Ազատյանների «Անասյակ որդու վերադարձը» ցույց է տալիս, որ մեր ժամանակներում վտանգված են ընտանեկան կապերը, մարդկային արժեքները, ինչի արդյունքում կարծես այլևս չկա անասյակ որդու վերադարձի կարիք... Երբ սերնդի կինոն ներկայացված է Մարիա Մասիսյանի «Այդ ես չեմ» և Արամ Շահբազյանի «Մուկլի, իմ սեր» ֆիլմերով:

25 տարվա ընթացքում նկարահանված ֆիլմերից ընտրություն կատարելը դուրսից չէ: Այդուհանդերձ, առանձնացվեց 8 խաղաղային և 9 վավերագրական ֆիլմ, որոնք որոշ ափով կազմում են այն սպեկտրը, որի հիման վրա կարելի է պատկերացում կազմել նոր հայկական կինոյի մասին: Իսկ այն հանդիսատեսները, ովքեր ժամանակին տեսել են այս ֆիլմերը, տարիների հետադարձությունից և մեկ անգամ դիտելով, հնարավորություն կունենան համեմատելու իրենց ընկալումները: Չ՞ որ գնահատականները փոխվում են ժամանակի ընթացքում, իսկ երբեմն՝ պարզապես ստուգվում և վերահաստատվում են: **ՍԿ**

Խորհակվելով հարցերի մեջ

«Այդ ես չեմ» (Մարիա Մասիսյան, Հայաստան, Ռուսաստան, Դանիա, Գերմանիա), «Չայ կինո. նոր ժամանակներ», 12.07.18:30, «Մուկվա» կ/թ Փոքր դահլիճ 2

Սկզբում «Ավաղորդի», ապա «Այդ ես չեմ» ու I'm Going To Change My Name («Պատրաստվում եմ անունս փոխել») վերնագրերով հայտնի ֆիլմը Մարիա Մասիսյանի երկրորդ լիամետրաժ աշխատանքն է, որի համարտարող երկրներն են Հայաստանը, Ռուսաստանը, Դանիան և Գերմանիան:

ՎԳԻԿ-ի նախկին ուսանողուու գաղափարը դեռևս սցենարական փուլում ԱՄՆ-ում արժանացել է հատուկ ուշադրության, իսկ ինքը՝ Մասիսյանը, 2010-ին ընդգրկվել է Սանդենիս ինստիտուտի և Հասարակական հետազոտությունների համադրական կազմած հետազոտարվյալի 12 երիտասարդ կինոռեժիսորների ցանկում:

Ապրիլին նկարահանված «Այդ ես չեմ» կինոնկարն աչքի է ընկնում լուսային ու գունային նուրբ լուծումներով: Ֆիլմում երբեմն օգտագործվող հեռախոսով նկարված կարերի տեխնիկական թերությունները կարելի է համարել գեղարվեստական յուրատիպ լուծում, ինչի շնորհիվ ընդգծվում են հերոսի մտորումները, նախընտրությունները, գեղագիտական ճաշակը, վերաբեր-

մունքը կյանքին և այլն: Ռեժիսորը դատավորի դեր էլի ստանձնում և մեղավորներ էլի փնտրում մարդկային շատացված հարաբերություններում: Հեղինակի խոսքով՝ ինքը ևս անցել է պատանեկության տարիներին բնորոշ ճգնաժամային մտքերի ու հարցադրումների միջով և լավ է հասկանում իր հերոսուհուն: 14-ամյա հերոսուհին՝ Եվրիդիկեն, փորձում է գտնել իր ինքնությունը՝ փոխելով իր անունը, փորձում է հասկանալ ով է հայրը, և, ի վերջո, վերջնականապես խճճվում և խորտակվում է իր կյանքի աշխարհում:

«Այդ ես չեմ» ֆիլմը 2013-ին ընդգրկված էր «Ոսկե ծիրանի» Խաղաղային և Հայկական համայնապատկեր մրցույթներում՝ վերջինում արժանանալով Գլխավոր մրցանակին: **ՍԿ**

ԴԱՆԵՄԱՐՔԱՅԻ ԱՐՔԱՆԵՐԸ

Չնայած Դոգան 95 շարժմանից սկիզբ առած՝ ռեալիզմի խիստ կանոնները 2000-ականների կեսերին մեծամասամբ մոռացված էին նույնիսկ շարժման հեղինակների կողմից՝ այդ շարժման անջնջելի հետք է թողել դանիական կինոյի վրա, ինչի մասին և վկայում է հինգ տար ֆիլմերից բաղկացած այս ծրագիրը:

«Ռս»

Ջարմանայի չէ, որ Դանիական նոր կինոյի ծրագիրն ընդգրկում է Թոմաս Վինթերբերգի երկու ֆիլմ: Իր բեկումնային «Տոնակատարությունից» հետո (1998), որով սկիզբ առավ Դոգան 95 շարժումը, Վինթերբերգը դարձավ ռեժիսորների նոր սերունդի առաջնգնումը և ու վերջին տարիներին ամապայակվել է իր այդ դիրքերը:

Ռեժիսոր Մտամեն Բիլբեր նույնպես նրա հետ առաջնգնումն էր: Չնայած վաղ 90-ականներին է սկսել իր գործունեությունն իբրև թեթև և հայտնի կատակերգությունների ռեժիսոր՝ միջազգային ճանաչում նա մտք բերեց միայն որդեգրելով Դոգանի կանոնները՝ 2002-ի «Բաց պտուղ» ֆիլմում: Ճիշտ է՝ սա նրա միակ ֆիլմն էր, որը խաղաղ են հետևում իր շարժման կանոններին, բայց նրա հետագա ֆիլմերում էլ շարունակվել է այս ակնի դրամատիկ

մտեցումը, ինչի շնորհիվ էլ 2011-ին ստացավ «Օսկար» «Լավագույն օտարերկրյա ֆիլմ» անվանակարգում «Ալկիլի լավ աշխարհում» ֆիլմի համար: Ծրագրի միակ «ստատսյուրը» ռեժիսոր Բիլբեր Աուգուսթն է: Մինչ նրա երիտասարդ գործընկերները 90-ականների վերջին իրապարկված էին Դոգանյով, Աուգուսթը՝ այդ ժամանակ արդեն «Ոսկե արձանվեմ» կրկնակի դափնեկիր, աշխատում էր Հոլիվուդում: Սակայն նրա նոր ֆիլմը՝ «Լուս սիրտը», անձնան է տարբերվում նրա հայրենակիցների ֆիլմերից: Այստեղ նույնպես մեք տեսնում ենք ընտանիքի սովմկախություն պատմություն, որը ներկայացվում է լուս, իրապարտական ձևով:

Ինչպես և Բիլբեր՝ Վինթերբերգը վերջին տարիներին թուրքական է Դոգանի ժողովրդիկը՝ պահպանելով շարժման զգացմունքային ռեալիզմը: Սա ակալ է նրա աննկատելի ֆիլմերում՝ «Ռս» ֆիլմում, որը պատմում է գյուղական մանկապարտեզի ուսուցիչի մասին, ում սխալմամբ մեղադրում են երևիայի նկատմամբ ոտնճգության համար, և ինքնակենսագրական «Տանայնում»: Երկու ֆիլմերի սցենարի համահեղինակ էլ ռեժիսոր Թորիա Լինեհոլմն է: Նա ակ երիտասարդ սերնդի մի մասն է, որի վրա ուժեղ ազդեցություն են թողել Դոգանի հայրերը: Նրա ստեղծված ֆիլմը՝ «Պատերազմը», Արձանատմանից տեղի վերադարձած դանիացի վետերանի մասին է, և այն զգացմունքային ազդեցության, որը նրա բացառապատկերում և վերադարձն ունենում են նրա երիտասարդ ընտանիքի վրա: **ՅՔ**

Փարազանովի գանձը

Անակնկալ հայտնաբերություն բացման արարողության ժամանակ: Երևանի Փարազանովի թանգարանը ճանաչվել է «Եվրոպական կինոնշակարի գանձ»: Սա ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի համաշխարհային ժառանգության ցուցակին է կինոնշակարի համար, որով պատվում են պատմական կինոնախադասի արժեք ունեցող վարիերը: Այն հիմնադրվել է 2005-ին Եվրոպական կինոնախադասի կողմից, նպատակը՝ ցուցակում ընդգրկված վարիեր պահպանվելն ապագա սերունդների համար: Փարազանովի թանգարանը 7-րդն է ցուցակում, նրանից առաջ ցուցակում ընդգրկվել էին Լիոն Լյուսինը ինտիմուտը, Օդեսայի սատիռաները՝ Սերգեյ Էյզենշտեյնի «Պոլտոսյին» գրասանակը» ֆիլմից և այլն:

«Ճանապարհը»

Կիրակոսյան բացման արարողությանը մեկ լուսն լուսնային հարկազանի վերջերս մահացած Արսա Քառասրանի հիշատակը, ապա կրպակին ցուցադրվեցին այն լուսնակարները, որոնք իրանցի մեծ վարպետը նվիրել էր փառատունին մեկ տասնամյակ առաջ՝ երևանյան չորս այցելություններից առաջինի ժամանակ: Քառասրանի կնարների «Ճանապարհ» անունը տարի ցուցաբերելուց պաշտոնապես կրակվել այսօր՝ Դավան Արթ Գալստյան (Արվյան 12, երկրորդ հարկ), 15:00 և կգործի փառատունի օրերին՝ 12:00-15:00:

Ժեյմի Ժիլինի

13-րդ «Ոսկե ծիրանը» պատիվ ունի հյուրընկալելու մի մարդու, ով կինոգեոմերի պնդմամբ՝ «Սերբիայի պատմությունը կերտել է կրպակին»: Ժեյմի Ժիլինի 1960-70-ականների «հարավսլավական սև ալիքի» ամենաանախու ներկայացուցիչներից է և համարվում է «անբյուցե» կինոյի հայրերից: Սերբ ռեժիսորն այսօր 15:00 վարպետաց կա կանց կացին ՀԸԼՄ կենտրոնում (Մեյքի Աստված փ. 2/1), իսկ 21:00 «Մուկվա» կ/թ Կարմիր դահլիճում կկայանա նրա հետախապաց ցուցադրությունների ծրագրի բացումը:

Հատուկ ցուցադրություն

16:00 տեղի կունենա Հարություն Խաչատրյանի «Հայր» ֆիլմի ցուցադրությունը («Մուկվա» կ/թ Փոքր դահլիճ 1): Ֆիլմը նվիրվում է «Ոսկե ծիրանի» և ՎիվաԱՆ-ՄՏՍ ընկերության ավելի բան տասնամյա բարեկամությանը և պատմում է ընկերության տնօրեն Ռաֆի Զիրակյանի հայրենիք վերադարձի մասին:

Կադրեր, կադրեր, կադրեր...

Ուլիյան Շերպիլիի վախճանից անցել է ուղիղ 400 տարի: Այդ առիթով Բրիտանական խորհուրդն ու Բրիտանական կինոյի ինստիտուտը կազմել են շերպիլյան կրպակներումների շրջի կինոծրագիր: Հարգանքի տուրք անգլիացի մեծագույն թատերադրիստ և պետին կմատուցի նաև «Ռուկե ծիրանը»: Գեներալն սպարմ է կինոյում՝ ծրագիրը նվերակրի Դերեք Ջարմենի «Փոթորիկ» (1979) ֆիլմի ցուցադրությանը (16:00, «Մուկվա» կ/թ Կապույտ դահլիճ):

Գերմանական կինո

Հուլիսի 12-ը նաև 13-րդ «Ոսկե ծիրանի» Գերմանական կինոյի օրն է: 16:30 «Մուկվա» կ/թ Կարմիր դահլիճում հանդիսատեսային կերպարացվելու ռեժիսոր Աննա Ջոնա Բերալտի «24 շաբաթ» կինոնկարը, որն այս տարի առաջադրվել էր Բեռլինյան «Ոսկե աքիցին»:

Երևանյան գիշերներ

Օրը կարելի է ավարտել բնույթն զրկում դիտելով Շերպիլի «Փոթորիկ» մեկ այլ կրպակի մեկնարկային կադրեր: 21:00 Պոլտոսյան պատկերներում դիտել Փիլիբ Գրիբուլուի գովուպոծիցներից «Պոլտոսյան գրքերը» (1991):

Ուրիշ կոշիկներում

«Գալիք» (Միա Յանսեն-Լյովե, Ֆրանսիա/Գերմանիա, 2016), Խաղարկային մրցույթ, 12.07՝ 14:00, «Մոսկվա» կ/թ Կապույտ դահլիճ

Միա Յանսեն-Լյովեի «Գալիք» ֆիլմի առաջին իսկ կադրում անհամապատասխանություն կա փիլիսոփայության ուսուցչուհի Նատալի Չազուի (Բզարել Յուպերն ինչպես միշտ անընդհատ է) ու նրա շրջապատի միջև: Հանգստյան օրերին են նավակցում իր ուսանողների մեկ զբոսը: Պատահական չէ՝ ֆրանսիացի ուսանողի գրավոր վերնագրի կոպիտ թարգմանությունը: «Կարող եմ մեզ որչի՞ կոշիկներում պատկերացնել»:

Այս փիլիսոփայական հարցն է Հանսեն-Լյովեի նոր ֆիլմի մեկնարկային կետը: Եվ անշուշտ Նատալիին կանգնում ղեռ շատ բան է սպասում, բայց «Գալիքն» այդպես էլ չի տալիս իր բարձրագույն ասանդակային հարցի պատասխանը, փոխարենը՝ նրանք հարցեր է բարձրացնում: Իրականում մի գիտի՞ ինչպես է Նատալին իրեն զգում՝ բախվելով կյանքի անպատասխան շրջապատին: Արդյո՞ք կարող ենք մենք նույնականանալ նրա հետ: Կինոդրամա դառն Ռոնյեր Էրեթթն ասում էր, որ ֆիլմերը կարևորագույն առաջատար մեթոդներ են, բայց ինչ

աստիճանի կարող է հասնել Նատալիի նկատմամբ կարևորագույն զգույն մեր ունակությունը: Ինչպես ֆիլմի հերոսներից մեկն է շատ դիպուկ ամփոփում. L'Amor soni compromise, այսինքն՝ ապագան անորոշ է:

Հենց պատասխաններն ու իրադարձություններն անորոշությունը և այդուհի պայմանական մեխանիզմների բացակայությունն են ֆիլմը դարձնում գրավիչ: Երբեմն «Գալիքն» ասել իրական կյանքը լինի: Գլխավոր հերոսուհին հեռուհեռու կյանքում է գրվել ունեցածից, նախ երեխաներն են հեռանում տնից, որ քոլեջ գնան, հետո փիլիսոփայության դասազբոյր գրելու նրա աշխատանքն է հարցականի տակ դրվում, ամուսինը հեռանում է մեկ այլ կնոջ մոտ և ի կրումն այդ ամենի մայրն է մահանում: Այս բոլորը կարող է ոչ միանգամից: Բայց այնպես Նատալին հանկարծ զգում է, որ մեռնակ է:

Հենց այս մեմոարները պատկերելու առումով է «Գալիքն» իսկական հայտնություն: Այն պահերը, երբ Նատալին գիտակցում է իր մեռնակությունը, ի իսկում է հանձնում Յուպերնի մեզ հայտնի հասկանիչը՝ իրական թվաբան գազանդներին արտահայտելու անհավանական կարողությունը, բայց որը նրա կատարմամբ երբեք այսքան համոզիչ չէ ինքն տեսել: Նա իր խաղով որքան հեռավոր է մտնում է իրական մարդուն: Ինչպես Յուպերն է ասում՝ Նատալին հաղորդ գոն է, ով շատ ղվարությունների բախվելով միշտ ձգտում է հավատարիմ մնալ ինքն իրեն, նույնիսկ երբ ստիպված է մերթ ընդ մերթ ի սրտն արտասուել: Տեսնելով, թե ինչպես է նա արտասուում, հասկանում ես, որ դրանում էլ ո՞վ կա: Հանսեն-Լյովե անտրադակցի են հարցնում է կարող ենք արդյո՞ք մեզ որչի՞ կոշիկներում պատկերացնել, ու «Գալիք» ֆիլմով ցույց է տալիս, որ զույգն է կարող ենք: **ՀԷ**

Կողոմսված դարձեց

«Լուսավորյալների երկիրը» (Պիտեր-Յան Դը Պյու, Բելգիա/ Իտալիա/ Սիդեյթալանդներ/ Գերմանիա/ ԱՖրիկա, 2016), Խաղարկային մրցույթ, 12.07՝ 10:00 և 18:00, «Մոսկվա» կ/թ Կապույտ դահլիճ

Եթր Աստված հող էր բաժանում մարդկանց, համառ Աֆրիկան հերթի վերջում էր քաղաքավարի թույլ էր տվել, որ մյուսներն իրենից առաջ անցնեն: Եվ երբ հերթը վերջապես հասավ նրան, հող այլևս չէր մնացել: Աստված ներողություն խնդրեց և արագ լուծում գտավ իր լավագույն հողը, այն շրջը պարտեզ: Այս պահին էր ինքն իր համար, նվիրեց աֆրիկա ժողովրդին: Բելգիացի ռեժիսոր Պիտեր-Յան Դը Պյուն իր վավերա-խաղարկա-

յին դեյություն սկսում է այս առասպելով: Բայց հեղինակի խտրով՝ ներկայացվող առասպելն ուղեկցող պատկերները ցույց են տալիս բոլորովին այլ Աֆրիկան: Հագարավոր տարիների ընթացքում բռնազորները, զավթողներն ու ինքնահռչակ ազատագրողներն իրենց հետքն են թողել այս հողի վրա: Շրջը պարտեզը կորուստվել է: Մենք տեսնում ենք մի խումբ տղամեթիկ նույնիսկ դեռահաս էլ չեն, ռադիոյով լսում են նախագահ Օբամայի հայտարարությունը, թե երկրում տեղափոխված ամերիկյան զորքերը շուտով կհեռանան:

Երկայր սկիզբը, որտեղ առասպելական պատմությունը համատեղվում է վավերագրական կադրերի հետ, բնութագրում է ամբողջ ֆիլմը, որն առաջարկում է հերիքների, պոեզիայի ու փաստագրության կմայական միախառնվածք: Ֆիլմի կենտրոնում մի խումբ տղամեթիկ են: Մասնական կյանք չունենալով նրանք ասպատակում են գյուղական տեղանքը, փամփուշտի պարկուճներ

են վաճառում, որոնք ավիոնի պես աղտոտում են երկիրը: Այս երկխոսությունը դերասանություն են անում, բայց այն իրավիճակները, որոնցում մենք նրանց տեսնում ենք, շատ մոտ են նրանց իրական կյանքին: Այս խաղարկային կադրերը մոնտաժվում են տեղի ամերիկյան ռազմականի ստորյա կյանքի փաստագրական պատկերներով, որտեղ ծանրազգո զինվորները ենց այնպես կրակում են պարզապես ժամանակ սպանելու համար:

Լուսանկարիչ Դը Պյուն յոթ տարի ճամփորդել է Աֆրիկայում, որպեսզի ստեղծի իր դեյությունային ֆիլմը ժամանակակից Աֆրիկանուսերի ժողովրդի այսօրվա վիճակի մասին: Քայլ առ քայլ հեռանալով վավերագրական իրողությունից՝ նա հաջողում է մեզ ցույց տալ երկրի այնպիսին, ինչպիսին այն կա՝ վառողի մի տակառ, որն ասես պարարտ հող լինի՝ ֆունդամենտալիզմի ու բռնության համար **ՅՔ**

Լուսանցիք բնակիչները

«Փոշու շորը» (Ահու Օզթուրք, Թուրքիա, 2015), Խաղարկային մրցույթ, 12.07՝ 20:00, «Մոսկվա» կ/թ Կապույտ դահլիճ

Թուրքական ռեժիսորների «չորրորդ սերնդին» հարող Ահու Օզթուրքի «Փոշու շոր» ֆիլմի պրեմիերան կայացավ Բեռլինի 66-րդ կինոփառատոնի ֆորումում: Այն շատ բարձր գնահատանքի արժանացավ մաս հայրենիքում ստանալով Ստամբուլի կինոփառատոնի և լավագույն սցենարի, և կնոջ դերակատարման համար մրցանակները: Ֆիլմը պատմում է երկու քուրդ հավաքարար կանանց՝ Նեսրինի և Հաթունի պատմությունը, նրանց դժվարին հարաբերություններն արտաքին աշխարհի, իրենց կատարած աշխատանքի և միմյանց նկատմամբ: Նեսրինը հեղանյա դասեր հետ վործում է երեք գունեղ միայնության ծուլակից դուրս գալու համար, իսկ ավելի տարիքով և ավելի ինստանտ Հաթունը ի ղարաբերում երազել տան ինստանտ Ստամբուլի բարենպաստ քաղաքներից մեկում:

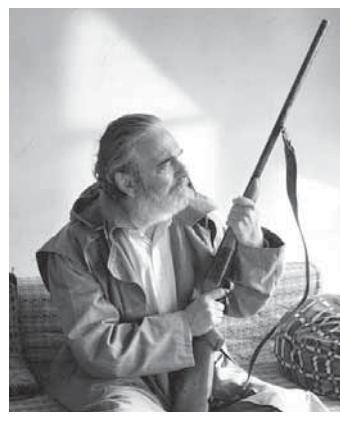
Հաթունին ամրաձևվորում է Նազան Քնալը, ում տեսել ենք բուրբակյան կինոյի վարպետներից մեկին՝ Նուրի Բիլգե Ջելյանի ֆիլմերում: Սա բնավ միակ գույնահեղ չէ՝ «Փոշու շորի» և Ջելյանի ֆիլմերի միջև: Թեև ռոմանտիկ ստանդարտները ֆիլմերը պակաս պրոպագանդ են և շատ ավելի ճառարկայախառն ռեժիսորը, Ջելյանի և Աբիհի մեծ, ուսումնասիրում է միջին խավի վերաբերմունքը սոցիալում լուսանցում հայտնվածների հանդեպ, ինչը բացառապես է ոչ միայն ինդիվիդուալ, այլև ամբողջ խավերի անհավասար հարաբերությունները: Միջին խավն է, բայց դիպուկ դիտարկում է քրիստոնյա-մուսուլման և, ինտրևի, կիս-տղամարդ հարաբերությունների ամառական բիրտ դրամատուրգ: **ԿՅ**

Հարաբերական հաղթանակներ

«Վերջին բնակիչը» (Ջիվան Ավետիսյան, Հայաստան/ Լիտվա/ Շվեդիա/ Լիբանան/ ԱՄՆ, 2016), 12.07՝ 19:00, «Մոսկվա» կ/թ Կարմիր դահլիճ, 13.07՝ 10:00, «Մոսկվա» կ/թ Կարմիր դահլիճ

«Ուկե ծիրան» կինոփառատոնի կարևոր առաքելություններից մեկը հայկական կինոյի արտադրությանն ու տարածմանը հնարավորինս նպաստելն է: «Հայկական համայնապատկեր» ազգային մրցույթային անվանակարգ փաստաթղթի գլխավոր ծրագրերից է: «Ուկե ծիրանի» 13-րդ բողաղկման այս անվանակարգում էլ աշխարհում առաջին անգամ կցուցադրվի Ջիվան Ավետիսյանի «Վերջին բնակիչը» լիամետրաժ խաղարկային ֆիլմը: «Վերջին բնակիչ» ստեղծմանը մեծապես նպաստել է «Ուկե ծիրանը», և ֆիլմի նախագծի զարգացման փուլերից մեկն էլ հանդիսացել է փաստաթղթի «Ռեժիսորները առնց սահմանների» ծրագիրը: Ջիվան Ավետիսյանը ծնվել է Արցախում և պատերազմական սերնդի ներկայացուցիչ է: Նա երկու կարճամետրաժ և երկու լիամետրաժ ֆիլմերի հեղինակ է, բոլորն էլ նվիրված են Արցախին և պատերազմին:

«Վերջին բնակիչը» ֆիլմում նկարագրված են 1988-89 թվականները: Հիմնական գործողությունները տեղահանված հայկական գյուղի վերջին բնակիչ Արգաթի (Ալեքսանդր Կապալանյան) շուրջ են ծավալվում: Նա չի կարող փախապատվում լրել զուրկ, քանի որ կարևոր առաքելություն ունի, որի իրագործման հարցում նրան օգնության ձեռք է մեկնում իր հասակակից տարբ աղբյուրներից: Իբրահիմը (Հոսայրուս Էրչադի): Ի ծնե

միևնույն գյուղում ապրած երկու հերոսների միջոցով, որոնք պատերազմով ազդեցիկ ներկայացուցիչներ են, հեղինակը համապարփակ ներկայացնում է պատերազմի մասին, սովի, թայանի, փախապատկերության պատկերը:

Ֆիլմի ուժ են տալիս ոչ այնքան լարված դրամատուրգիան, ծշակված պատկերաշարը, ազդեցիկ դերասանական խաղը ու Սերժ Թանգյանի անհանգստություն պատճառով երաժշտությունը, որքան անհնազանդ օրագրի հատուկ անկեղծությունը, որում նույնիսկ վիդեոկլիպներն ունեն բնավորություն և ի նպաստ աշխատանքի են: Ինչպես Ջիվան Ավետիսյանի ճակտող ֆիլմում՝ «Թևախաղը», այնպես էլ «Վերջին բնակիչը» պատերազմը ոչ թե ֆոնն ու գործողության դաշտ է, այլ մամուլությունը կորցրածի ինքնակենսագրության և արվեստագետի ճիշտ, թե պատերազմի հայրենակները հարաբերական են: **ԲԸ**

Տանը, բայց տեղահանված

«Վերադարձ մարդը» (Մահիլի Ֆելեյեթ, Մեծ Բրիտանիա/ Դանիա/ Նիդեռլանդներ/ Լիբանան, 2016), Վավերագրական մրցույթ, 12.07՝ 10:00, 18:00, «Մոսկվա» կ/թ Փոքր դահլիճ 1

«Փախտականների ճամբար» բառերը կարգալիս շեղող կկատարված են այն, ինչ տեսնում ենք Մահիլի Ֆելեյեթի «Վերադարձ մարդը» կարճամետրաժ վավերագրությունում: ՄԱԿ-ի լոգոյով թրթրված վրանների փոխարեն կրանցին մի փոշու քաղաք է ինքնաշեն շենքերով ու նեղ փողոցներով, որտեղ եռում է կյանքը: Դա ավելի շատ հիշեցնում է մեծ քաղաքի հեռակախարչային արվարձան: Սա Այն Էլ-Հեյուն է՝ փախապատկանների մի ճամբար Լիբանանում, որն ստեղծվել է 1948-ին՝ որպես արաբ-իսրայելական պատերազմի փակցող պաղեստինցիների սպասարարան: Պիտի ժամանակավոր սպասարարան լինելը, բայց յոթամսյան տարի անց այն դեռ գոյություն ունի՝ շուրջ 120 հազար բնակիչներով: Ֆելեյեթի ընտանիքն Այն Էլ-Հեյունից է, ու չնայած Մահիլին ինքն Դանիայում է մեծացել, նրանք բոլոր անամուսնի իրենց նախկին տանն էին անցկացնում: Դա չփոխվեց նույնիսկ, երբ Ֆելեյեթը մեծացավ ու սկսեց ֆիլմեր անել՝ ուսանելով նախ Դանիայում, հետո Լոնդոնում: Նրա առաջին կարճամետրաժ ֆիլմը նկարահանվել է Այն Էլ-Հեյունում, և տեղահանված պաղեստինցիների կյանքն ու փորձությունները ներկայացված են եղել նրա ուսանողական ֆիլմերից շատերում:

Մահիլի առաջին լիամետրաժ ֆիլմի հիմքում ենք նրա ընտանիքի պատմությունն է: «Աշխարհ, որ մերը չէ» վավերագրությունն ստեղծվել է ընտանիքում տեսարարների հայրուհավոր տեսագրություններից՝ նկարված նրա հոր ու նրան իր Մահիլի կողմից, տարեգրված ճամբարային կյանքի մի քանի տասնամյակներ: Կյանք, որը պատվում է նախնիների հայրենիք վերադառնալու երազանքի շուրջ՝ երազանքի, որը դեռ չի իրականացվել: Այս երազանքը հեղանյա հավելյալ շեղու է տեսնում Ֆելեյեթի «Վերադարձ մարդը» վերջին կարճամետրաժ վավերագրական ֆիլմում: Երկույս արտասույթներն ապարդյուն փորձից հետո վերադարձնում մարդը քանակ անց Ռեդան է, բայց ոչ թե Պաղեստին, այլ Այն Էլ-Հեյուն: Միակ բնակը, որ իր հետ բերել է թմրամիջոցներ է: Ցանկանալով բարեկեցիկ իր կյանքը՝ Ռեդան հիմա փորձում է սրբելի աղջկան էլ բերել ճամբար, որ ամուսնանա նրա հետ: **ՅՔ**

Դասական խաղեր

«Դասականը, դատապաշտպանը, հայրը և որդին» (Իգլիկա Տրիֆունովա, Բուլղարիա/Շվեդիա/Նիդեռլանդներ, 2015), Խաղարկային մրցույթ, 12.07՝ 12:00, «Մոսկվա» կ/թ Կապույտ դահլիճ

Բուլղարացի ռեժիսոր և սցենարիստ Իգլիկա Տրիֆունովայի «Դասականը, դատապաշտպանը, հայրը և որդին» ֆիլմում ներկայացված մարդկային հարաբերություններն ու քաղաքական խնդիրները նույնքան բարդ են, որքան ֆիլմի վերնագիրը: Սա անկեղծ և սրտազավ դրամա է այն մասին, թե ինչպես է արդարադատությունը դառնում ինքնապատկեր:

Հասցայի տրիբունալում լսվում է սերբ Կրստիչի գործը, ով մեղադրվում է անմեղ բուսնիացիների կոտորածի մեջ: Դատախազը Ֆրանսուազի Կատոնին Լագրանժին է (Ռոման Բոթրեմով), իսկ նախադատ կոլոնում նստած է կոլանցիցի Միլայիլ Ֆինդը՝ դատապաշտպանը (Մատևե Ֆյուրլո): Վերջապես մեղադրական կողմը դատարան է բերում մի երիտասարդի (իր պղծմամբ՝ որը), ով հայտնարարում է, թե Կրստիչն այն մարդն է, ով հրամարել էր իրեն և իր գորակիցներին հողին հավասարեցնել գոտական դպրոցը: Կրստիչը երդվում է, որ չի անպատասխան տալու այն: Ֆինդը համոզված է, որ տղան խաբար է և անձամբ ուղևորվում է Բուսնիա: Գտնելով տղայի ծնողներին՝ նա կտապալի Լագրանժին:

Օպերայում Ռայի Ռայչեն այնպես է լուսավորում դատախազին, ասես Սա Եկեղեցի է, որտեղ ճառարակ են խաղում հավաղորդողությունները՝ երկու քանաս: Բակ տախտակի գիճվողները, ինչպիսի, տվողական մարդիկ են՝ ովքեր ուղղալի միջոց են նպատակների հասնելու: Եվ այդ նպատակը արդարադատությունն է: **ԿԿ**

Դուք ֆիլմեր եք նկարահանել ամբողջ աշխարհում: Կարելի՞ է Ձեզ «եթիսոր առանց սահմանների» անվանել:

Կարծում եմ՝ արվեստն առհասարակ չպետք է սահմաններ ունենա: Քանի դեռ ուզում եք խոսել մարդկանց ու նրանց կյանքի հանգամանքների, վախերի, պայքարի, հույսերի ու ցանկությունների մասին, որևէ նշանակություն չպետք է ունենա, թե որտեղ եք նկարահանում ֆիլմերը, և ով է դրանք դիտելու: Մենք պետք է հաղթահարենք ազգայնամբարձր ամբողջ աշխարհին ստեղծագործելու մեկ ընդհանուր վայր է:

Ձեր մտնեցումը կինոարտադրությանը նույնպես դեմ է որոշումներ իրարից անջատելուն՝ և՛ «եթիսոր» եր, և՛ «օպերատոր», և՛ սցենարիստ, և՛ մոնտաժող:

Յուրաքանչյուր մտքի ինքն պետք է հասկանալ որն է իր ուժը կողմն ու ունակությունները: Եթե թո ուժը սցենարին է՝ ավելի լավ է՝ «եթիսոր» կամ «օպերատոր» չլինի: Մենք բնականաբար սահմաններ ունենք, բայց որ թողարկել սահմանափակ ենք: Իսկ արհեստական սահմաններ ստեղծել պետք չէ: Դուք ինքնուրույն կանգնեցումներ անեք սահմանները: Դրանք ինքնուրույնընթաց կզովեն ձեզ համար: Երբ Բեռլինում սկսեցի կինոփառատի հաճախել, հասկացա, որ ինձ շատ է դուր գալիս լուսանկարելը: Բայց նաև սիրում էի պատմություններ հորինել, սցենարներ գրել և «եթիսորությունը»: Ես առհասարակ հավատում եմ, որ մենք չպետք է սահմանափակվենք ինքներս մեզ: Չպետք է սահմանափակվենք ստեղծագործական, մարդկային, սիրելու և նվիրվելու մեր կարողությունները:

Ինչպես եք այս գաղափարները փոխանցում կինոպրոյեկտի ուսանողներին:

Երբ տեսնում եմ՝ ինչ-որ մեկը որոշակի ունակություն ունի, փորձում եմ աջակցել: Մի քանի տարի առաջ վարպետության դասեր էի տալիս Ռիգայում: Օպերատորների և «եթիսորների» դասեր էին, մոնտաժող ուսանողներից մեկը խնդրեց, որ ինքն էլ միանա մեզ: Նա չէր ուզում ինքն իրեն սահմանափակել մոնտաժով, բայց իհարկե ոչ ոք նրան «եթիսորական» ունակությունները փորձելու հնարավորություն չէր տա: Ես նրա հետ մի նախագիծ մշակեցի՝ վավերագրություն, որի «եթիսոր» ինքն էր: Ֆիլմը կոչվում էր «Մոսկապոլսկա», իսկ «եթիսորի» անունը՝ Անետ Շյուցե, այժմ՝ Իլիյան: Գեղեցիկ ֆիլմ էր, որը ցուցադրվել ու մրցանակ է ստացել այս փառատոնին: Սա օրինակ է, թե ինչպես մոնտաժող կարող է նաև «եթիսոր» լինել:

Առարկաները, հերոսներին և երևույթները կինոյից կողմ բացահայտելու Ձեր մտնեցումն ունեք: Բեկա Տարի «Թուրինյան ձի» ֆիլմում, որի օպերատորը Դուք էիք, խցիկը երկար գնում է ամեն ինչ: Նույնիսկ ափսեով կարտոֆիլի կարրին կարող եք զգացմունքային խորություն տալ...

Ֆիլմ նկարահանելն առհասարակ տեսնելու կարողություն է ներթափանցում, ու ես կարծում եմ՝ պետք է ավելի ուշադիր լինենք կյանքում, որպեսզի ավելի շատ բան տեսնենք, լսենք ու իմանանք: Նկարահանման իմ ձևը նաև կապ ունի ժամանակի հետ. պետք է գտնես այն պահը, երբ ժամանակն այնքա զուտ ֆիզիկական երևույթ չէ, այլ մտաֆիզիկական: Խոսքը ավելի օրյակտի էություն մեջ թափանցելու մասին է: Այս առումով դեմքն ավելի լավ օրինակ է, քան կարտոֆիլը: Եթե ես որոշ ժամանակ նայում եմ դեմքին՝ այն սկսում է փոխվել, ու ես սկսում եմ այդ դեմքի վրա մի բան տեսնել, որ նրանից անդին է: Եվ հավանաբար հենց այդ պահին եմ ես սկսում կապ գտնել ավելի կերպարի էություն հետ: Իսկ որոշ ժամանակ անց՝ նույնիսկ երբ ուրիշ դեմքին եմ նայում, սկսում եմ իմ սեփական դեմքը տեսնել: Սկսում եմ զգալ մեր կապը: Ես հենց այդ պահին եմ որոշում, երբ ֆիլմի հետևում մեկ այլ ֆիլմ է բացահայտվում: Հենց այդ երկրորդ՝ անտեսանելի ֆիլմն է կարևոր: Բայց դա կատարվում է միայն այն ժամանակ, եթե դու բավականաչափ երկար ես նայում, ու եթե դու փորձում ես բավականաչափ կատարողիաների ու գաղափարների էությունը:

Որպես օպերատոր աշխատել եք տարբեր «եթիսորների» հետ: Ինչպես եք այդ համագործակցություններն ազդել կինոարվեստի Ձեր ընկալման վրա:

Երբ ես ֆիլմ եմ նկարահանում, սովորում եմ: Այն ամենը, ինչ ես տեսնում եմ՝ գիտակցաբար կամ անգիտակցաբար կուտակվում է իմ ուղեղում ու ազդեցություն է թողնում ինձ վրա, այն իմաստով, որ հարստացնում է ինձ: Դա արմատապես չի փոխել կինոարվեստի մասին իմ պատկերացումները, բայց ավելի ավարտուն է դարձրել դրանք: Նույնն էլ վերաբերում է ուսանողների հետ իմ աշխատանքին: Նրանց աշխատանքներն էլ եմ հարստացնում ինձ ու ավարտուն դարձնում իմ տեսակետներն այն մասին, թե ինչ է կինոն ու ինչ կարող է լինել:

Ինչ եք կարծում՝ կինոյի մասին Ձեր պատկերացումը երբեք կարող է ավարտուն դառնալ:

Երբեք: Ոչինչ երբեք չի կարող ավարտվել, որովհետև այն աշխարհը, որտեղ մենք ապրում ենք, փոփոխություն ու շարժման աշխարհ է: Այն ամենը, ինչ շարժվում է, երբեք չի կարող ավարտվել: Եթե մի բան ավարտվում է, այն կանգ է առնում՝ մահանում է: ՀԻ

Ֆրեդ Զելեմեն

Այսօր, երբ երկրները, քաղաքական գործիչներն ու անհատները մեծապես մտահոգված են, թե ով է խախտում իրենց սահմանները և ինչու, գերմանացի «եթիսոր», օպերատոր, սցենարիստ և մոնտաժող Ֆրեդ Զելեմենի ֆիլմերը դիտելը մի տեսակ սփոփում է, նույնիսկ երբ այդ ֆիլմերը ծանր, էզոպիտենցիալ թեմաների են անդրադառնում: «Ուսկե ծիրան» կինոփառատոնը ցուցադրելու է Զելեմենի «եթիսորական» օպերատորական տաղանդը՝ ներկայացնող չորս ֆիլմ՝ ներկայումս չորս տարբեր երկրներում՝ Գերմանիա («Ճակատագիր»), Պորտուգալիա («Մայրամուտ»), Լատվիա («Անկում») ու Իսրայել («Քաղցրավենիք»): Այս սահմանների հատումն արտացոլվել է ոչ միայն Զելեմենի ֆիլմերի աշխարհագրությունում, այլև կինոարվեստի նկատմամբ նրա տեսակետներում: «Ես որոշում եմ այն պահը, երբ ֆիլմի հետևում մեկ այլ ֆիլմ է բացահայտվում: Այդ երկրորդ՝ անտեսանելի ֆիլմն է կարևոր»:

Fred Kelemen

At a time when countries, politicians and individuals are increasingly worried about who crosses their borders and why, it can be something of a relief to revisit the films of German director, cinematographer, screenwriter and editor Fred Kelemen, even though his films can deal with heavy, existential themes. GAIFF is screening four films which Kelemen either directed or worked on as a cinematographer, which were shot in four different countries: Germany (*Fate*), Portugal (*Nightfall*), Latvia (*Fallen*) and Israel (*Sweets*). This crossing of borders is not only reflected in the geography of Kelemen's cinema, but also in his perspective on filmmaking: "I'm looking for the moment when a film starts to reveal the second film that is hidden behind it. That second, invisible film is the film that matters."

You've made films all over the world. Can we call you a filmmaker without borders?

I think art should not have borders in general. As long as you are interested in talking about human beings and their circumstances of existence, fears, struggles, hopes and desires, it should not matter where you shoot the films and who watches them. We should overcome this idea of nations and nationalism. I really understand the whole world as one place for being creative.

Your approach to filmmaking seems similarly against the idea of separating various fields: you're a director, cinematographer, screenwriter and editor.

I would not say that everybody should do this, because you have to understand what your strength is. If you are only strong in scriptwriting it is better that you are not directing or shooting a film as a cinematographer. These are natural borders we have, because we are all limited. What we should not do is create artificial borders. You will find your own borders by yourself. They should come to you naturally. When I started at the film school in Berlin I understood that I liked photographing a lot. I liked using the camera, but I also liked to invent stories, to write scripts and to direct. So I just did what naturally came out of me without staying in artificial borders. I generally believe we should not limit ourselves. We should not limit our creative abilities, we should not limit our human abilities, and we should not limit our abilities to love and to give.

How do you show this to your students at the different film schools you teach at?

If I see that somebody has certain strengths, I try to support that. Some years ago, I gave a workshop in Riga and I invited students from the film school of Potsdam to come with me. It was a workshop for cinematographers and directors, but one student – she was an editor – asked to join as well. She did not want to stick to the strict limitation of just being an editor, but of course nobody would give her a chance to direct. She came with us to the workshop in Riga and I developed a project with her, a documentary that she directed. The film is called *Moskatchka* and its is by Annett Schütze, now Iljewan. It's a beautiful film of ninety minutes, which was shown here at the festival where it won an award. This is an example for how someone who studies editing can also be a director. We should always make individual decisions and not follow the rules too much. The best thing about rules anyhow is to break them.

You seem to have developed your own idea of how you approach objects and characters with your camera. In Béla Tarr's *The Turin Horse*, for which you did the cinematography, your camera lingers on objects for a long time. It can even give a shot of a potato on a plate emotional depth. Can you explain what motivates this way of shooting?

Film is very much about seeing and I think we should be more attentive in life, to see more and hear more and recognize more. My way of shooting also has to do with time and with finding the moment when time is not just physical anymore, but when it transforms into metaphysical time. It's about going beyond the object. Let's take a face, which is a better example than a potato: if I watch a face for an extended period of time, the face starts to change and I start to see something in the face that is beyond the face or behind the face.

Maybe then I start to get in contact with the essence of this character, with his heartbeat. Maybe after a while – even though I only see his face – I start to see my own face. I start to connect. That can be a moment when we're connecting on a deep human level with one and another. This is what I'm looking for: this moment where a film starts to reveal the second film that is hidden behind the visible one. That second, invisible film is the film that matters. But this only happens if you look long enough and if you try to go beyond simple categories and concepts. This works with faces of course, and probably even with a potato.

As a cinematographer you have worked with several directors. In what way have those collaborations influenced your perspective on filmmaking?

I think that everything we do influences us. Whenever I shoot a film I'm learning from what I'm doing. Everything I see is consciously or unconsciously entering my mind and that all influences me in a way that it enriches me. It does not fundamentally change my idea of the art of film, but it completes it more and more. It is the same when I work with students. Their work also enriches me and completes my idea of what film is and what film can be.

Do you think that your idea of what cinema is can ever be completed?

No, never. Nothing can ever be completed, because the world we're living in is a world of change and movement. Everything that moves can never be finished. If something would be completed it would stop. It would die. HE

Someone Else's Shoes

Things to Come (Mia Hansen-Løve, France/Germany, 2016). Feature Competition. 12-7 14:00 Moscow Cinema Blue Hall.

In the first shot of Mia Hansen-Løve's *Things to Come (L'avenir)* there's already a disconnect between philosophy teacher Nathalie Chazeaux (Isabelle Huppert, impeccable as always) and her surroundings. While on holiday she's in the cabin of a ferry grading a paper by one of her students. Meanwhile her husband and kids are on the main deck looking out over the water. This visual separation signals that something is about to happen in the Chazeaux family. Not coincidentally a rough translation of the French student paper Nathalie is correcting would be: "Can we put ourselves in someone else's shoes?"

This philosophical enquiry forms the starting point of Hansen-Løve's latest film. And indeed there are many things to come in Nathalie's life, but *Things to*

Come never gives a definitive answer to the big question it poses. Instead it only raises more and more questions. Who really knows how she feels when her life is taking unexpected turns? Can we really identify with her? Roger Ebert famously wrote that movies are empathy machines, but what are the limitations of our ability to actually generate this empathy for Nathalie? As one of the characters sums it up nicely: "*L'Avenir sans compromise*", meaning: the future is uncertain.

It's exactly the lack of answers, the uncertainty of events, and the absence of conventional plot mechanisms that makes this film so fulfilling. *Things to Come* sometimes feels like life itself. Just like in *Eden*, Hansen-Løve's melancholy semi-biographical portrait of her brother – a promising house deejay in 1990s Paris who never managed to actually make money from his love for music – things slowly get taken away from our protagonist: first Nathalie's kids leave the house for college, then her job as a writer of philosophy textbooks comes under threat, her hus-

band leaves her for another woman and to top it all off her mother passes away. These things don't happen all at once, but nevertheless, Nathalie suddenly finds herself all alone.

It's in the portrayal of this loneliness that *Things to Come* proves to be a real revelation. The moments where Nathalie suddenly realizes she's all alone show a side of Huppert that we knew she had – an incredible ability to externalize seemingly genuine emotions – but which we've never seen her portray so convincing. Here, we see an actress coming as close to an actual human being as possible. As Huppert would describe it, Nathalie is a winning victim, someone who's facing many difficulties but who always tries to stay true to herself, even when that means she has to cry her heart out from time to time. Seeing her do that, you realize there's strength in that as well. Hansen-Løve asks us indirectly if we can put ourselves in the shoes of others, and with *Things to Come* she shows us that we can come pretty damn close. **HE**

At Home in Displacement

A Man Returned (Mahdi Fleifel, UK/Denmark/The Netherlands/Lebanon, 2016). Documentary Competition. 12-7 10:00, 18:00 Moscow Cinema Small Hall 1.

When reading the words "refugee camp", not many will envision what we see in this short documentary. In stead of frayed tent canvases carrying U.N. logo's, we see a dusty city of concrete buildings, its narrow streets teeming with life. If anything, it brings to mind a slum neighbourhood of a big city. This is Ain el-Helweh, a refugee camp in Lebanon which was established in 1948 to harbor Palestinians fleeing the Arab-Israeli War. It was supposed to be temporary, but almost seventy years later, it's still there, its population now close to 120,000.

Filmmaker Mahdi Fleifel's family is from Ain el-Helweh, and although he grew up in Denmark, they would spend every summer in their former home. Even when Fleifel was an adult and started making films, training in Denmark and then London, this did not change: his first short was shot in Ain el-Helweh, and the experiences of the displaced Palestinian diaspora feature prominently in many of his student films.

His first long film took on his family's origins head-on: the documentary *A World Not Ours* was created out of hundreds of hours of home video footage, shot by his father and Fleifel himself, chronicling several decades of life in the camp. It's a life that revolves around the dream of returning to their ancestral homeland – a dream which has never come true.

This dream gets an extra layer of irony in Fleifel's latest short documentary *A Man Returned*. After a futile attempt to emigrate to Europe, twenty-something Reda is the man who has returned – not to Palestine, but to Ain el-Helweh. The only thing he has brought back is a drug addiction. In an attempt to better his life, he is now trying to bring his sweet-heart to the camp so he can marry her. **JB**

A Garden Picked Clean

The Land of the Enlightened (Pieter-Jan De Pue, Belgium/Ireland/The Netherlands/Germany/Afghanistan, 2016). Feature Competition. 12-7 10:00, 18:00 Moscow Cinema Blue Hall.

When God divided the earth among the people, the all-too-modest Afghan was the last in line. He had politely let all others go first, but now that his turn had finally come, there was no land left to give. God apologized profusely, and quickly thought of a solution: he would give his best land, the luscious garden he had set aside for himself, to the Afghan people.

Belgian director Pieter-Jan De Pue starts his hybrid documentary-fiction debut with this myth. But accompanying the tale told in voice-over are images showing an Afghanistan of a very different kind. Thousands of years of oppressors, occupiers and self-proclaimed liberators have taken its toll on the land: the luscious garden has been picked bare. We also see a group of boys, not even teenagers, listening to the radio, where President

Obama is saying that the U.S. troops stationed in the country will soon leave.

That double-edged opening, combining a mythical tale with documentary footage, characterizes the whole film, which offers a headstrong mix of fairytale stories, poetic fiction and reportage. The group of boys is the main subject. Having grown up before their time, they maraud the countryside, dealing opium as well as the shell casings that litter the land. These kids are acting, but the scenario's we see them in are just a hare's breath from their own

lives. This fiction footage is intercut with documentary images of daily life on a local U.S. Military base, where bored soldiers shoot at nothing just to while away the time.

De Pue travelled through Afghanistan for seven years to create his film debut, an urgent state of the nation of modern-day Afghanistan. Exactly by taking small steps away from documentary reality he manages to show us the country as it is: a powder-keg offering fertile grounds for fundamentalism and violence. **JB**

The Game of Justice

The Prosecutor, the Defender, the Father and His Son (Igljika Trifonova, Bulgaria/Sweden/The Netherlands, 2015). Feature Competition. 11-7 19:00, 12-7 12:00 Moscow Cinema Blue Hall.

The human relations and the issues raised in Bulgarian director and screenwriter Igljika Trifonova's *The Prosecutor, the Defender, the Father and His Son* are as complex as the film's title. The result is a sincere and heartfelt drama about justice becoming an end in and of itself.

At the The Hague tribunal for Yugoslavia, the trial of Milorad Krstić is underway. This Serbian man is accused of massacring innocent Bosnians in the chaos of the Bosnian War. The film centers on the power play between French prosecutor Catherine Lagrange (Romane Bohringer) and Dutch defender Mikhail Finn (Samuel Fröler). In closeups, the witnesses tell the court about the rape and killings they

saw. Their voices, while trembling, are heard clearly through microphones. But the judges, assertive and insistent, keep respectfully interrupting them, asking for details and clarifications as we hear their off-camera voices creeping "into the frame" from dusty headphones. Finally, the prosecution brings a young man to the stand, an orphan as he says, who identifies Krstić as the man who ordered him and his fellow soldiers to burn down a village school. Krstić swears he doesn't know this boy. Finn undertakes a journey to Bosnia, as he's sure that the boy is lying. Finding his parents will help him crush Lagrange's case.

They both believe in the high power of law. Yet there is something perverse in this whole trial. For Lagrange upholding justice is not just a job, but something akin to a religious experience. Finn, a sly and cunning man, most certainly knows that his client is guilty of something, but it appears the game of legal proceedings excites him, as if he's rolling dice at a casino. Cinematographer Rali Raltschev lights the court room as if it's a cathedral where two priests of opposing religions are playing chess. And naturally, ordinary people are the pawns, just means to an end – upholding the law. **AV**

Real Intimacy

Olmo & the Seagull (Petra Costa & Lea Glob, Denmark/Brazil/Portugal/France/Italy, 2015). Documentary Competition. 12-7 12:00, 16-7 14:00 Moscow Cinema Small Hall 1.

The life of the free-spirited stage actress Olivia is about to take a U-turn. While preparing for the iconic part of Arkadina in a theatrical production of Chekhov's *The Seagull*, she and her boyfriend Serge, also an actor, discover that they are pregnant. While at first the couple is ecstatic, it doesn't take long for the downside to appear.

Their group, Theatre du Soleil, has been asked to perform *The Seagull* in New York in a few months, but without Olivia: she'll be showing by then. Reality hits her hard. "It's painful for me to loose the right to work", she says in voice-over. Because her pregnancy appears to be a risky one, she'll have to stay home for months until the baby arrives. Olivia has to live like a prisoner, day by day, facing her thoughts and fears mostly alone. Meanwhile, Serge still has a life outside those four walls. Cracks in their relationship soon appear.

During all of the essential scenes, directors Petra Costa and Lea Glob are there, filming. The camera fluidly captures daily life unfolding, as intimately as possible. Olivia and Serge re-enact their life like actors – because they are. The film was made in close collaboration with Olivia Corsini and Serge Nicolaou, who may perhaps be playing the roles of their lives here; they are just that good.

The clever use of personal archive materials and recordings of theatre repetitions symbolize all those thoughts and fears Olivia has about getting older and being abandoned for a younger model. This dramatic yet philosophical film smartly wanders around the borders of fiction and reality. This hybrid form creates an intimacy that is as "real" as can be. **MN**

Margin Dwellers

Dust Cloth (Ahu Öztürk, Turkey, 2015). Feature Competition. 12-7 20:00 Moscow Cinema Blue Hall.

Directed by Ahu Öztürk, a so-called "forth generation" Turkish director, *Dust Cloth* was very well received in its home country, winning the awards for best script and best actress at the Istanbul film festival. The film tells the story of Nesrin and Hatun, two Kurdish cleaning ladies, and their complicated relations with the outside world, their work and each other. Nesrin's husband has left her and their five year old child, so she's looking for ways to ward off loneliness. Meanwhile, older and wiser Hatun can't stop dreaming about a house in the respectable regions of Istanbul.

Hatun is played by Nazan Kesimal, whom we've seen in the films of Turkish master Nuri Bilge Ceylan. This isn't the only similarity between *Dust Cloth* and Ceylan. Although stylistically Öztürk's films are less poetic and more naturalistic, he is comparable to Ceylan in his exploration of the middle class's attitude towards people stuck on the margins of society, thus illustrating not only relations between individuals but also entire social classes.

Dust Cloth also features sharp commentaries on Christian-Muslim relations and the boorish Asian expression of male-female relations. But in order for the film to be complete, the slum observations require poetic stylizations and expressive metaphors, be it the grey May clouds, the Anatolian prairies, or a simple dust cloth. **KA**

GREAT DANES

Although the fundamentalist adherence to the ten strict rules of realism set forth by the Dogme 95 movement was largely abandoned by the mid-2000's, even by its creators, the movement has left an indelible mark on Danish cinema, this program of five recent films shows.

It's no wonder the New Danish Cinema program, showcasing five recent films from Denmark, features no less than two films by Thomas Vinterberg. With his 1998 breakthrough film *The Celebration*, which kicked off the Dogme 95-movement, Vinterberg was at the forefront of a new generation of Danish filmmakers, and he has consolidated this position in recent years.

Filmmaker Susanne Bier was right there alongside him. Although she had already been working as a director of successful light comedies since the early 1990s, she only found international success after she took up the Dogme rules for *Open Hearts* in 2002. While it was her only film to strictly adhere to the movement's rules, her subsequent films have continued this more dramatic approach to great effect, leading up to her winning the Oscar for Best Foreign Film in 2011 with *In a Better World*.

The one outlier in the program is director Bille August. When his younger colleagues were kicking up a storm with Dogme in the late 1990s, August – by then already a two-time Palme d'Or winner –

was turning to high-profile Hollywood productions instead. But his latest film *Silent Hearts* goes seamlessly with those of his compatriots. Here, too, we find the story of a family in turmoil told in a muted, realistic film style.

Like Bier, Vinterberg himself has shaken off Dogme's radicalism in the intervening decades, while retaining the movement's emotional realism. This continues in his most recent films: *The Hunt*, which deals with a pre-school teacher in a small village who gets falsely accused of child molestation, and *The Commune*, based on Vinterberg's own experiences growing up in communal living arrangements in the 1980s.

Both films were co-written by Tobias Lindholm, who is also a director in his own right. Lindholm is part of a younger generation heavily influenced by

their Dogme "fathers". His latest film *A War* focuses on a Danish veteran of the war in Afghanistan who returns home, and the emotional effects both his absence and his return have on his young family. **JB**

***The Commune* (Thomas Vinterberg, 2016).**

14-7 16:30 Moscow Cinema, Red Hall.

***In a Better World* (Susanne Bier, 2010).**

13-7 18:00 Cinema Star, 15-7 15:00 Moscow Cinema Small Hall 2.

***The Hunt* (Thomas Vinterberg, 2012).**

12-7 18:30 KinoPark, 13-7 13:00 Moscow Cinema Small Hall 2.

***Silent Heart* (Bille August, 2014).** 12-7 18:00 Cinema Star.

***A War* (Tobias Lindholm, 2015).** 12-7 14:00 Moscow Cinema Red Hall.

Parajanov's Treasure

A surprise announcement during Sunday's opening ceremony: Yerevan's Parajanov Museum is being recognised as a "Treasure of European Film Culture". Like a UNESCO World Heritage List for the film world, this list celebrates places of historical cinematic value. The list was instituted by the European Film Academy in 2005, to celebrate these locations which "need to be maintained and preserved for generations to come." The Parajanov Museum is the seventh entry, following the likes of the Institut Lumière in Lyon, the Potemkin Stairs featured in Sergei Eisenstein's *Battleship Potemkin*, the Bergmancenter in Ingmar Bergman's home town Fårö and the Vienna Ferris Wheel which was depicted in Carol Reed's *The Third Man*.

Master Class: Željimir Žilnik

15:00, AGBU Center (2/1 Melik-Adamyants Street). Serbian director Željimir Žilnik will give a master class this afternoon preceding the official opening of the retrospective of his work with a screening of several of his short films (21:00, Moscow Cinema Red Hall). An interview with Žilnik will be published in Thursday's daily.

Presentation: ADAMI Media Prize

15:00, Loft (3 Moskovyan Street). The ADAMI prize was instituted in 2015 to celebrate audio-visual works by journalists and filmmakers in Eastern European that cover stories of cultural diversity. Entry for the 2016 edition is now open. Interested parties can join a presentation about the prize and reception this afternoon.

Special Armenian

16:00, Moscow Cinema Small Hall 1. Celebrating the eleventh anniversary of the cooperation between GAIFF and Ralph Yirikian, General Manager of the festival's main sponsor VivaCell-MTS, *The Armenian* by Harutyun Khachatryan tells the story of Yirikian's return to his homeland. The 30-minute film is getting a special screening today, and will eventually be part of Khachatryan's documentary *Those Who Return*.

Lover's Films

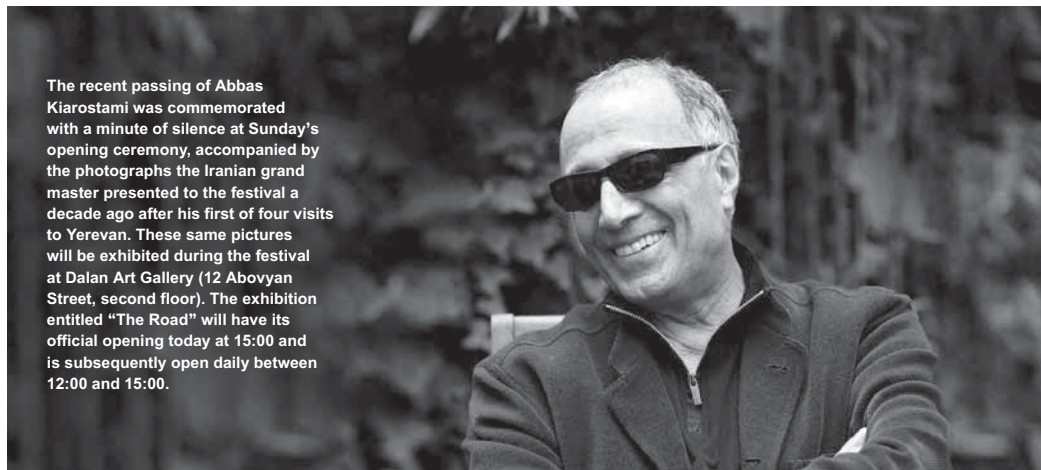
21:00, Poghosyan Gardens. The Shakespear screenings continue at the "Lover's Park" in Yerevan's Poghosyan Gardens with *Prospero's Books* by Peter Greenaway.

Midnight Wrap-Up

24:00, The Club. Film gurus and GAIFF guests are invited for a daily wrap-up meeting over drinks.

Lights Out

Admittedly, all those brightly luminescent mobile phone screens came in very handy at the end of Sunday's screening of the opening film, when a lightning strike temporarily cut off power in Moscow Cinema. But that also shows you how brightly those screens light up your faces when you turn them on during the screenings...

The recent passing of Abbas Kiarostami was commemorated with a minute of silence at Sunday's opening ceremony, accompanied by the photographs the Iranian grand master presented to the festival a decade ago after his first of four visits to Yerevan. These same pictures will be exhibited during the festival at Dalan Art Gallery (12 Abovyan Street, second floor). The exhibition entitled "The Road" will have its official opening today at 15:00 and is subsequently open daily between 12:00 and 15:00.

The Circle of Ghosts

***Habitat – Personal Notes* (Emiliano Dante, Italy, 2014). Documentary Competition. 12-7 10:00, 18:00 Moscow Cinema Small Hall 1.**

In 2009 a 5.9 magnitude earthquake struck the city of L'Aquila in Central Italy, taking 308 lives and leaving more than 65,000 homeless. After the disaster, they were temporarily sheltered in tents. This is where director Emiliano Dante befriended Paolo, Roberta, Alessio and Gemma, the central figures of his documentary *Habitat – Personal Notes*. As time passed, instead of rebuilding the city, the government decided to give people apartments in the newly built C.A.S.E. settlements encircling the rubble of L'Aquila.

Basically, the government took them off the

streets and gave them a home. So why are they complaining? While the film sheds some light on the issues of government support, ultimately *Habitat* is about a state of mind: feeling alienated in the place the officials want you to call home. These notes are indeed personal, as Dante, who also narrates the film, uses every means of expression that cinema has to offer. At one point the ashy black and white images are brought to life with color, before quickly paling back to black. As Dante says: "The colors of nature express serenity. But ours is not a natural tragedy, it's an urban tragedy." And whenever reality is not enough, Dante completes the frame with sketch animation.

It's as if the director and his camera are walking through the Chernobyl Zone of Exclusion. The C.A.S.E. buildings are so lifelike, yet so artificial, empty and eerie. Ghostly people are residing many miles apart from each other, so close, yet so far from their true home. **AV**

Teutonic Trouble

***24 Weeks* (Anne Zohra Berrached, Germany, 2016). 12-7 16:30 Moscow Cinema Red Hall, 15-7 18:30 KinoPark.**

It is perhaps a bit ironic that *24 Weeks* is the film chosen to represent its country on GAIFF's German Cinema Day, since director Anne Zohra Berrached is only half-German, being born of a German mother and Algerian father. On top of this, before turning to film school in her home country Berrached worked in London, Madrid and Yaoundé, Cameroon.

24 Weeks is Berrached's graduation film at the Film Academy Baden-Württemberg, but it is already her second feature: she made her first film *Two Mothers*, which was selected for the prestigious film festival of Berlin, during her third year. Both films focus on a troubled pregnancy. Where her debut centered on a lesbian couple trying to have a baby with the help of a sperm donor, *24 Weeks* deals with a couple having to deal with the news that the baby the woman is carrying will most likely have Down's syndrome. Thus, Astrid and her husband Markus have a very difficult decision to make. Will they abort their pregnancy, or keep the child?

Berrached captures the couple's dilemma in intimate, unfussy scenes. The question takes its toll on the couple, since they – and their first daughter Nele – have already bonded with the unborn child during Astrid's four months of pregnancy. And the fact that Astrid's is a famous comedian, and thus very much in the public eye, is not helping matters either. **JB**

